

На основу чл. 4.2. и 4.8, Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11) и члана 18. Методологије за одређивање тарифа за снабдијевање електричном енергијом у оквиру јавне услуге у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, број 90/14), рјешавајући по захтјеву Јавног предузећа за комуналне дјелатности “Комунално Брчко” д.о.о., Брчко, број 03-02764/22 од 23. децембра 2022. године, на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију одржаној 16. фебруара 2023. године, донијета је

ОДЛУКА

О ТАРИФАМА ЗА СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ У ОКВИРУ УНИВЕРЗАЛНЕ УСЛУГЕ У БРЧКО ДИСТРИКТУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овом одлуком утврђују се тарифе, односно цијене електричне енергије изражене кроз тарифне ставове, који служе за обрачун и наплату електричне енергије од купаца електричне енергије који се снабдијевају у оквиру универзалне услуге у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Потребни годишњи приход)

Јавном предузећу за комуналне дјелатности “Комунално Брчко” д.о.о., Брчко (у даљњем тексту: Комунално Брчко) за дјелатност снабдијевања електричном енергијом у оквиру универзалне услуге одређује се потребни годишњи приход у износу од 2.357.000КМ.

Члан 3.

(Тарифни ставови)

Тарифни ставови за испоручену електричну енергију за купце који се снабдијевају у оквиру универзалне услуге у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине су сљедећи:

Опис			Тарифни ставови за снабдијевање у оквиру универзалне услуге*			
			Обрачунска снага	Активна електрична енергија	Мјерно мјесто купца	Прекомјерно преузета реактивна електрична енергија
Категорије потрошње и групе купаца	Јединица мјере	КМ/kW/мјесец	фенинга/kWh	КМ/мјесец	фенинга/kvarh	
Назив категорије	Назив групе					
0,4 kV – остала потрошња	1 ТГ	ВТ	17,76	5,40	4,40	
		МТ	8,88			
	2 ТГ	СТ	19,40		3,95	
		ВТ	25,28			
3 ТГ	МТ	12,64				
	0,4 kV – домаћинства	1 ТГ	СТ	16,00	5,40	
ВТ			21,54			
2 ТГ		МТ	10,77			

*Тарифни ставови не садрже износ пореза на додату вриједност.

Члан 4.

(Обрачунска снага)

Обрачунска снага износи 5 kW за тарифне групе купаца из категорија потрошње на 0,4 kV код којих се обрачунска снага не утврђује мјерењем (2. и 3. тарифна група из категорије *остала потрошња*, 1. и 2. тарифна група из категорије *домаћинства*).

Члан 5.

(Тарифни ставови према добу дана)

- (1) Тарифни ставови за активну енергију примјењују се према добу дана, и то:
  - а) већи дневни тарифни ставови (ВТ) од 6 до 22 сата током зимског рачунања времена, односно од 7 до 23 сата током љетног рачунања времена,
  - б) мањи дневни тарифни ставови (МТ) од 22 до 6 сати током зимског рачунања времена, односно од 23 до 7 сати током љетног рачунања времена.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, за категорију потрошње *домаћинства* тарифни ставови за активну енергију примјењују се према добу дана, и то:
  - а) већи дневни тарифни ставови (ВТ) од 7 до 13 сати и од 16 до 22 сата током зимског рачунања времена, односно од 8 до 14 сати и од 17 до 23 сата током љетног рачунања времена,
  - б) мањи дневни тарифни ставови (МТ) од 13 до 16 сати и од 22 до 7 сати током зимског рачунања времена, односно од 14 до 17 сати и од 23 до 8 сати током љетног рачунања времена, те недјељом.

Члан 6.

(Обавеза објаве тарифних ставова)

Јавно предузеће за комуналне дјелатности “Комунално Брчко” д.о.о., Брчко, дужно је на одговарајући начин објавити тарифне ставове и релевантне одредбе ове одлуке, те их учинити доступним свим купцима на подручју Брчко Дистрикта БиХ.

Члан 7.

(Завршне одредбе)

- (1) Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а примјењује се од 1. марта 2023. године.
- (2) Диспозитив Одлуке објављује се у “Службеном гласнику БиХ” и службеном гласилу Брчко Дистрикта БиХ.

Образложење

Сходно Одлуци о оснивању јавног предузећа “Комунално Брчко” д.о.о. Брчко (“Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ”, бр. 20/07, 21/07, 24/08 и 33/09), Комунално Брчко дужно је омогућити дистрибуцију електричне енергије, те вршити снабдијевање корисника система и купаца електричном енергијом на свом подручју дјеловања.

У складу са чланом 7. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11), у даљњем тексту: Закон о преносу, те чланом 10. Закона о електричној енергији (“Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ”, број 27/21), за обављање ових активности Комунално Брчко је било дужно прибавити лиценцу Државне регулаторне комисије за електричну енергију (у даљњем тексту: ДЕРК), а према условима, критеријумима и процедурама које одреди ДЕРК.

Комунално Брчко је власник лиценце за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије на подручју Брчко Дистрикта БиХ, регистарски број 05-28-12-216-19/20, издате Одлуком ДЕРК-а, 7. октобра 2020. године (“Службени гласник БиХ”, број 67/20) и лиценце за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији Босне и Херцеговине, регистарски број 05-28-12-177-19/22, издате Одлуком ДЕРК-а, 28. септембра 2022. године (“Службени гласник БиХ”, број 67/22).

Тарифе за услуге производње, дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом у Брчко Дистрикту БиХ, сагласно напријед поменутиим законима, регулише и одобрава ДЕРК.

Комунално Брчко је 23. децембра 2022. године дописом број 03-02764/22, упутило ДЕРК-у захтјев за покретање тарифног поступка за услуге дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом у оквиру универзалне услуге у Брчко Дистрикту БиХ.

ДЕРК је 28. децембра 2022. године донио Закључак о покретању поступка одређивања тарифних ставова за услуге дистрибуције електричне енергије и тарифних ставова за снабдијевање у оквиру универзалне услуге у Брчко Дистрикту БиХ, број 04-28-5-324-2/22.

Тарифни поступак је спроведен у складу са правилима ДЕРК-а. Обавјештење за јавност у поступку одређивања тарифа, која садржи информације о начину стицања статуса умјешача и одржавању формалне јавне расправе, објављено је 30. децембра 2022. године у дневним новинама и на интернет страници ДЕРК-а. У поступку није било субјеката заинтересованих за добивање статуса умјешача. Припремна расправа одржана је 18. јануара 2022. године у просторијама ДЕРК-а у Тузли, а формална јавна расправа 30. јануара 2022. године у Брчком. Извјештај водитеља поступка достављен је подносиоцу захтјева 1. фебруара 2023. године, који је својим обраћањем 7. фебруара 2023. године саопштио да нема коментара нити примједби на достављени Извјештај водитеља поступка.

Разматрање поднесеног захтјева кроз поступак одобравања тарифа, у највећој могућој мјери мора испоштовати основна начела која прописују да ће тарифе бити праведне и разумне, равноправне, засноване на објективним критеријумима и оправданим трошковима и одређене на транспарентан начин. Регулисани субјект дужан је доказати да предложена тарифа испуњава захтјеве из закона БиХ и правила и прописа ДЕРК-а.

У табели 1. дати су подаци за дјелатност снабдијевања електричном енергијом, и то одобрени трошкови за 2020, 2021. и 2022. годину, планирани трошкови за 2023. годину, те износ одобрених трошкова за 2023. годину.

Табела 1.

	СНАБДИЈЕВАЊЕ Врста трошкова	2020. Одобрено (КМ)	2021. Одобрено (КМ)	2022. Одобрено (КМ)	2023. Захтјев (КМ)	2023. Одобрено (КМ)
1.	Материјални трошкови	220.000	150.000	200.000	220.000	150.000
2.	Трошкови услуга	150.000	150.000	150.000	160.000	100.000
3.	Трошкови радне снаге	1.390.000	1.450.000	1.400.000	2.000.000	1.760.000
4.	Амортизација	150.000	150.000	150.000	160.000	157.000
5.	Нематеријални трошкови	100.000	100.000	100.000	90.000	100.000
6.	Остали расходи	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
7.	Трошкови камата и остали финансијски трошкови	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000

8.	Регулаторна накнада	26.000	26.000	26.000	26.000	30.000
	Укупни трошкови и расходи	2.096.000	2.086.000	2.086.000	2.716.000	2.357.000

Све тарифе доносе се у складу са Методологијом за одређивање тарифа за снабдијевање електричном енергијом у оквиру јавне услуге у Брчко Дистрикту БиХ (“Службени гласник БиХ”, број 90/14), у даљњем тексту: Методологија. У складу са чланом 15. Методологије трошкови набавке електричне енергије алоцирају се на тарифни елемент активна енергија, а трошкови снабдијевања купаца у оквиру универзалне услуге алоцирају се на тарифни елемент накнада по мјерном мјесту купца.

У табели 2. приказан је процјењени број купаца средином 2023. године и планирана потрошња електричне енергије по категоријама потрошње у 2023. години:

Табела 2.

Категорија потрошње	Број купаца	%	Потрошња (kWh)	%
35 kV	1	0,003	8.000.000	3,10
10 kV	80	0,217	44.000.000	17,05
0,4 kV – остала потрошња	3.774	10,233	53.000.000	20,54
0,4 kV – домаћинства	32.569	88,308	142.500.000	55,23
0,4 kV – јавна расвјета	457	1,239	10.500.000	4,07
Укупно	36.881	100,000	258.000.000	100,00

Купци из категорија потрошње домаћинства и остала потрошња (купци који имају право на снабдијевање у оквиру универзалне услуге) у укупном броју купаца електричне енергије на подручју Брчко Дистрикта БиХ имају учешће од 98,54%.

Како је трошак снабдијевања директно зависан од броја купаца електричне енергије јер се односи на послове фактурисања, обрачуна, припреме и издавања рачуна купцима, наплате рачуна и остало, очигледно је да се највећи дио овог трошка односи на купце из наведене двије категорије.

Одобрени износ трошкова у дјелатности снабдијевања од 2.357.000 КМ је за 12,99% већи од трошка снабдијевања који је одобрен у претходном тарифном поступку и који износи 2.086.000 КМ. Постављањем предложеног износа у однос са укупним бројем купаца који је планиран за снабдијевање у оквиру универзалне услуге у 2023. години добива се вриједност накнаде по мјерном мјесту купца од 5,40 КМ мјесечно. У односу на претходну вриједност накнаде по мјерном мјесту купца од 5,15 КМ повећање износи 4,85%.

Комунално Брчко је затражило повећање просјечне цијене снабдијевања у оквиру универзалне услуге за 28,14% и то повећање просјечне цијене купцима из категорије домаћинства за 29,48% и купцима из категорије 0,4 kV – остала потрошња за просјечно 24,89%. Захтијевано је и повећање цијена тарифног елемента активна електрична енергија за 1 ТГ у категорији 0,4 kV – остала потрошња за 15%. Такође, захтијевано је признавање добити јавном снабдјевачу од 2% од укупних трошкова набавке електричне енергије за категорије купаца који се снабдијевају у оквиру универзалне услуге, а у складу са чланом 14. Методологије, чиме би Комунално Брчко обезбиједило симболичну резерву средстава за набавку електричне енергије под владајућим неповољним условима. За случај одступања од планираних количина електричне енергије на кварталном нивоу,

Комунално Брчко ће плаћати 78,7056 фенинга/kWh (402,42 €/MWh) за прекорачени износ.

Такође је затражено укидање диференцираних тарифних ставова према сезонама при чему је главни разлог за промјену у дизајну тарифе енормно висока цијена набавке електричне енергије, те би укидање сезонског диференцирања тарифе обезбиједило континуирани приход од продаје електричне енергије крајњим купцима, што би у одређеној мјери ублажило ‘финансијски удар’ на предузеће.

Планирана количина електричне енергије за испоруку купцима у оквиру категорије домаћинства за 2022. годину износи 142,50 GWh, а код категорије остала потрошња 53 GWh.

Као главни разлог захтјева за повећање тарифних ставова за снабдијевање електричне енергије, наводи се повећање набавне цијене електричне енергије за 2023. годину коју је Комунално Брчко уговорило са испоручиоцем МХ “Електропривреда Републике Српске” – Матично предузеће, а.д., Требиње, а која износи 14,5044 фенинга/kWh, што представља повећање од 33,6% у односу на реализовану цијену набавке електричне енергије за 2022. годину која је износила 10,8560 фенинга/kWh. Уговорена набавна цијена електричне енергије за 2023. годину укључује трошкове балансирања, те трошкове по основу плаћања тарифе за услуге преноса, тарифе за рад независног оператора система и тарифе за системску услугу. Такође, у случају одступања преузимања електричне енергије од планираних количина на кварталном нивоу, Комунално Брчко ће плаћати 78,7056 фенинга/kWh (402,42 €/MWh) за прекорачени износ преузимања електричне енергије.

Калкулациона цијена за израчун трошкова набавке електричне енергије износи 13,0850 фенинга/kWh и састоји се од цијене енергије 12,7129 фенинга/kWh и цијене дебаланса 0,3721 фенинга/kWh, а представља вриједност уговорене набавне цијене електричне енергије за 2023. годину од 14,5044 фенинга/kWh, умањену за пренесене трошкове који су разматрани у оквиру одређивања тарифа за дистрибуцију електричне енергије.

Слиједом наведеног, трошкови набавке енергије за снабдијевање купаца у оквиру универзалне услуге износе 25.581.175 KM, од тога 18.646.125 KM за купце у категорији домаћинства и 6.935.050 KM за купце у категорији остала потрошња.

Током формалне јавне расправе Комунално Брчко је навело да је у складу са Законом о електричној енергији Брчко Дистрикта БиХ одређени број купаца из категорије остала потрошња са годишњом потрошњом већом од 35.000 kWh изгубио статус ‘малог купца’, те је и за ове купце одређена цијена снабдијевања на тржишни начин. Дана 31. јануара 2023. године Комунално Брчко је дописом обавијестило ДЕРК о овим чињеницама, те је навело да се ради о 312 купаца из категорије остала потрошња (8,41% од укупног броја купаца у тој категорији) који су у 2022. години имали реализацију 29.861.506 kWh, што је 57,78% потрошње у тој категорији.

У 2022. години уочава се количина од 0,879 GWh електричне енергије која има третман ‘властите потрошње’. Она није валоризована у финансијском смислу, а користи се за снабдијевање објеката регулисане компаније. Енергија властите потрошње за 2023. годину је билансирана у количини од 0,9 GWh.

Трошак радне снаге по свом износу је доминантан трошак у пословању регулисаног субјекта и чини 74,7% укупног трошка дјелатности снабдијевања. Кроз дужи временски период уочава се нетранспарентна алокација трошкова радне снаге коју чине упослени у радној једници Администрација, а који су ангажовани на пословима дистрибуције и

снабдијевања електричне енергије. Током формалне јавне расправе, појашњено је да је 83% радника у радној јединици Администрација ангажовано на пословима дјелатности дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом. Од тог броја, 70% радника из радне јединице Администрација је ангажовано на пословима дјелатности дистрибуције, а 30% на дјелатности снабдијевања. Такође, Комунално Брчко није радило анализу броја упослених у смислу алоцирања на регулисани (универзална услуга) и тржишни дио снабдијевања.

С друге стране, узимајући у обзир потребе Комуналног Брчко за запошљавање стручне радне снаге, те релативно ниска примања упослених, уз то имајући у виду присутну стопу инфлације која је у 2022. години износила 14,8% и прихватајући аргументацију регулисаног субјекта о потреби привлачења стручне радне снаге, а такође и потребе задржавања постојећих стручних кадрова у предузећу, одобрава се трошак радне снаге у дјелатности снабдијевања у износу 1.760.000 КМ, што представља увећање од око 10% у односу на реализацију у 2022. години.

У складу са чланом 15. став (1) Методологије, укупни трошкови набавке електричне енергије алоцирају се на тарифни елемент активна енергија, што резултира повећањем тарифних ставова за активну електричну енергију у категорији домаћинства и категорији 0,4 kV – остала потрошња. Просјечна продајна цијена за снабдијевање купаца у оквиру универзалне услуге се повећава за 26,35%, и то у истом проценту за категорију потрошње домаћинства и категорију 0,4 kV – остала потрошња у односу на реализоване просјечне цијене у наведеним категоријама потрошње у 2022. години. Наведене промјене просјечних цијена по категоријама потрошње су резултат пројектирања заснованог на односима величина снаге и енергије реализованих у оквиру категорија потрошње, тарифних група, те дневних периода у 2022. години, односно енергетског модела конзума који је достављен у оквиру захтјева Комуналног Брчко. Свака промјена енергетских величина по категоријама потрошње, тарифним елементима, тарифним групама, те дневним периодима ће се рефлектовати одступањима од овако пројектираних просјечних промјена цијена.

При одређивању тарифних ставова за снабдијевање купаца у оквиру универзалне услуге, сезонски тарифни ставови су израчунати у односу 1:1, умјесто досадашњег односа 1,3:1, чиме су уважени аргументи Комуналног Брчко у погледу потребе изједначавања сезонских тарифних ставова.

Такође, уважавајући износ одобреног трошка за снабдијевање у оквиру универзалне услуге, као и посљедично повећање тарифних ставова за купце који се снабдијевају у оквиру универзалне услуге, ради ограничавања значајног повећања трошкова за електричну енергију код купаца из категорије домаћинства, Комисија је одлучила да у овом тарифном поступку не одобри добит у дјелатности снабдијевања купаца у оквиру универзалне услуге.

Како је, у складу са чланом 21. Методологије, обавеза ДЕРК-а да постепено елиминише постојање унакрсних субвенција које тренутно постоје између категорија остала потрошња и домаћинства, то се наведеним промјенама тарифних ставова унакрсна субвенција пројектира на износ 9,8%, што је значајно мањи износ у односу на присутне унакрсне субвенције код осталих јавних снабдјевача у БиХ.

Уважавајући значај континуираног снабдијевања електричном енергијом свих купаца у Брчко Дистрикту БиХ, као и евидентно повећање цијена на берзама електричне енергије у регији, и даље је нужна активна улога надлежних институција Брчко Дистрикта БиХ кроз посебне програме заштите угрожених категорија купаца. Уз то, ове институције могу пружити адекватну финансијску помоћ јавном снабдјевачу у набавци електричне

енергије у складу са праксом присутној у актуелној енергетској кризи у земљама регије и Европе.

Према мишљењу Комисије, предложени тарифни ставови омогућавају регулисаној компанији да за дјелатност снабдијевања купаца електричном енергијом у оквиру универзалне услуге оствари потребан приход који омогућава несметано функционисање.

На основу напријед изложених становишта Комисије, у оквирима њених дискреционих права да потврди репрезентативност и оправданост свих поднијетих података и тврдњи, да процјењује степен вјероватноће остварења свих прогнозираних трошкова и расхода и да одобрава тарифе уважавајући и конкретне околности у периоду подношења захтјева за одобрење тарифа све до објективизације услова за њихово прецизније одређивање, те користећи овлашћења утврђена Законом о преносу да уређује и питања регулисања снабдијевања електричне енергије купцима на подручју Брчко Дистрикта БиХ, Комисија доноси одлуку као у диспозитиву.

ДЕРК ће континуирано пратити ефекте примјене усвојених тарифа, задржавајући право подешавања тарифних ставова када оцијени да је то потребно.

У складу са чланом 9.2. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини, против ове одлуке може се покренути поступак пред Судом Босне и Херцеговине подношењем тужбе у року од 60 дана од дана пријема.

Број: 04-28-5-324-27/22
16. фебруара 2023. године
Тузла

Предсједавајући Комисије
Суад Зељковић